

Så kan nedladdning bli laglig

Genom att betala för musiken på nätet via internetvagiften skulle det kunna bli lagligt att ladda ner all musik på internet, skriver företrädare för musikbranschen och bjuder in internetoperatörerna till ett samarbete.

Internet öppnar fantastiska möjligheter för musik att snabbt och enkelt kunna spridas till människor runt om i världen. För oss är det inte framför allt sanktioner och rättsliga åtgärder mot fildelare som är den långsiktigt hållbara lösningen på att musikskapare går miste om ersättning när musik sprids olagligt på internet. I stället bjuder vi nu in internetoperatörerna till samarbete i syfte att undersöka möjligheterna till internetabonnemang som gör det lagligt att ladda ner all musik på internet. En sådan lösning kan bli verklighet genom att internetoperatörerna sluter licensavtal med Stim och andra rättighetshavare.

Musik utgör den enskilt största kategorin bland alla filer och information som med ökande hastighet flödar mellan människors datorer runt om i världen. Vi utbyter låtar, spellistor, musiktips och musikreklam mer än något annat via internet. Alla som arbetar med musik borde givetvis ta detta förhållande som ett fantastiskt kvitto på musikens enorma betydelse i människors liv.

Gravar som grävts allt djupare

Men samtidigt pågår en utveckling som förr eller senare riskerar att kollidera med musiklyssnandets växande betydelse i människors liv: Musik uppfattas av allt fler som något som är och ska vara gratis tillgängligt, och de som skapar musiken får därmed allt svårare att ta betalt för sitt arbete. På sikt undermineras därigenom framtidens musikskapande på ett sätt som få egentligen önskar.

Debatten om fildelning och upphovsrätt har hittills i huvudsak inneburit att skyttegravarna mellan två oförsonliga läger grävts allt djupare. Många kräver en bibehållen äganderätt till konstnärliga alster på nätet och ökade kontrollmöjligheter av hur musik och andra alster sprids på internet. De förespråkar fortsatt ensidig inriktning på att beivra olaglig fildelning. Motståndarna varnar för skapandet av ett kontrollsamhälle och tycks vara beredda att slänga upphovsrätten på historiens skräphög.

Tydlig lagstiftning

Det är givetvis viktigt att det finns effektiv lagstiftning som gör det möjligt att beivra systematiska brott. Sverige bör anpassa lagstiftningen till europeisk standard eftersom vi ligger efter när det gäller effektiva medel att komma åt det som sker helt öppet och olagligt på nätet. Långsiktigt är en fortsatt tydlig lagstiftning om vad som är tillåtet och o tillåtet mycket viktig för attityder till äganderätten till konstnärliga alster. Men det räcker inte som enda lösningen.

Grundfrågan är i stället hur vi kan skapa en situation som skulle uppskattas av både musikskapare och internetanvändare: Nya lösningar som främjar både att de som skapar musik kan få ersättning för sitt arbete och att nätets frihet och smidighet kan utnyttjas och utvecklas maximalt för alla internetanvändare. Hittills har sådana förslag lyst med sin frånvaro i debatten.

Gemensam lösning

Fildelning - att enskilda internetanvändare laddar upp musik och andra filer för kopiering av andra användare i ett större nätverk - utnyttjar teknikens möjligheter maximalt. Ganska enkelt och med ett stort utbud kan musik spridas till världens alla hörn.

Vi vill sätta oss ner med internetoperatörerna och diskutera hur vi gemensamt kan göra det möjligt för dem att erbjuda sina kunder att via sin internetavgift betala för den musik som strömmar genom nätoperatörernas nätverk - och därmed också bli lagliga musiksurfare.

I typfallet innebär det att en vanlig internetanvändares månadsavgift höjs med ett belopp som står i proportion till det samlade nyttjandet av musik på nätet. I gengäld ska han eller hon fritt och lagligt kunna ladda ner och för eget bruk använda tillgänglig musik på internet.

Det hela blir möjligt genom att internetoperatören sluter ett licensavtal med Stim och andra rättighetshavare, på samma sätt som radiokanaler, affärskedjor och idrottsanläggningar redan gör. Förhoppningsvis får vi med oss andra organisationer som representerar musikerättighetshavare.

Vi har förståelse för att internetoperatörerna motsätter sig en utveckling där de påtvingas vad de uppfattar som en polisiär eller dömande roll, som statens förlängda arm på nätet. Men vi tror också att de rimligen har ett affärsmässigt intresse av att erbjuda sina kunder tjänster som innehåller ett mervärde jämfört med vad de erbjuder i dag: tjänster som är utformade så att användningen utan särskild ansträngning stämmer överens med kundens moral och rättsuppfattning.

Fritt och lagligt

I ett första skede kanske lösningen är att någon eller några går före och erbjuder sina kunder ett "kravmärkt" bredbandsabonnemang. Tonårsföräldrar som inte känner sig bekväma med vetskapen om att deras uppkoppling används för olaglig fildelning torde vara en högintressant kundgrupp. I förlängningen hoppas vi att "lagligt fritt internet" blir den nya standarden i internetoperatörernas erbjudande till sina privatkunder.

Det finns åtskilliga tekniska, ekonomiska och juridiska svårigheter att övervinna innan det skisserade förslaget kan bli verklighet. Till exempel måste negativa effekter för de i dag lagliga musiktjänsterna noga beaktas. Men vi är övertygade om att framtidens lösningar skapas genom att vi diskuterar hur vi kan övervinna de problemen, snarare än genom att vi fortsätter att gräva nya skyttegravar.

Kenth Muldin

vd Stim

Gunnar Petri

ordf Stim

Sten Melin

ordf Föreningen svenska tonsättare, FST

Alfons Karabuda

ordf Svenska kompositörer av populärmusik, SKAP

Kjell-Åke Hamrén

ordf Svenska musikförläggareföreningen, SMFF

Fakta

Fakta: Stim

Svenska tonsättares internationella musikbyrå. En ekonomisk förening utan vinstsyfte, som ägs av musikskaparna och deras musikförlag och arbetar på deras uppdrag. 60 000 anslutna medlemmar. Tar tillvara musikskaparnas ekonomiska rättigheter som de är formulerade i upphovsrättslagen. Ger tillstånd till den som vill använda musik (licensierar). Fördelar den ekonomiska ersättningen individuellt till musikskaparna och deras musikförlag. Samarbetar med motsvarande organisationer i hela världen.